

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення виконавчого комітету
Бердянської міської ради
13 квітня 2021 р. № 144

БІЗНЕС – ПЛАН

**КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«Ритуал»
БЕРДЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

на 2021 рік

ПОГОДЖЕНО

Заступник міського голови
з питань діяльності виконавчих органів ради

_____ Віталій ГРЕЧКА
_____ 2021 р.

м. Бердянськ

ЗМІСТ

I.	Резюме	3
II.	Загальна характеристика підприємства	3
III.	Характеристика послуг, що надає підприємство	5
IV.	Дослідження та аналіз ринків збуту послуг	9
V.	Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги	10
VI.	План маркетингової діяльності	11
VII.	План виробничої діяльності підприємства	12
VIII.	Організаційний план	13
IX.	План охорони навколишнього середовища	14
X.	Фінансовий план підприємства на 2021 рік	15
XI.	Аналіз потенційних ризиків	16
XII.	Бюджетна та економічна ефективність бізнес - плану	17
XIII.	Соціально – економічні наслідки реалізації бізнес – плану	17

I. Резюме

Основною метою бізнес – плану є забезпечення стійкого і максимально ефективного функціонування підприємства в ринкових умовах, надання якісних і в повному обсязі послуг споживачу та отримання прибутку.

КП «Ритуал» БМР є ритуальною службою міста Бердянськ. Підприємство створено відповідно чинного законодавства з метою організації здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування, визначених статтею 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» (зі змінами та доповненнями).

II. Загальна характеристика підприємства

1. Повне найменування: Комунальне підприємство «Ритуал» Бердянської міської ради

Скорочене найменування: КП «Ритуал» БМР, ЄДРПОУ: 32240797

Правовий статус суб'єкта: юридична особа

Номер та дата державної реєстрації підприємства № 220537 від 29.10.2002 року

Назва органу, який здійснив реєстрацію Виконавчий комітет Бердянської міської ради Запорізької області

Підпорядкованість Управління житлово – комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради

Вид діяльності:

Організація поховань та надання суміжних послуг КВЕД 96.03

Інші види діяльності з прибирання КВЕД 81.29

Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах КВЕД 47.19

Форма власності Комунальне підприємство за КОПФГ 150

Територія за КОАТУУ 2310400000

Адреса підприємства юридична: 71100 Запорізька область, місто Бердянськ, вулиця Італійська, будинок 41

Адреса підприємства фактична: 71100 Запорізька область, місто Бердянськ, вулиця Захисників України 36/27

Банківські реквізити:

ДКСУ м. Київ, номер рахунку за стандартом ІВАН UA 788201720344320002000022826

Банк ПАТ АБ «Укргазбанк» номер рахунку за стандартом ІВАН UA813204780000000026005159054

Назва місцевої державної податкової адміністрації Бердянська ОДПІ Головного управління ДФС у Запорізькій області

Керівник підприємства Тихомиров Едуард Валерійович

телефон (06153) 47062

Головний бухгалтер Кочержук Людмила Дмитрівна

телефон (06153) 47181

Комунальне підприємство «Ритуал» Бердянської міської ради було засноване 24 жовтня 2002 року на комунальній власності територіальної громади міста Бердянськ, від імені якої виступає Бердянська міська рада (надалі «Власник»), підпорядковане Власнику, підконтрольне та підзвітне його уповноваженим органам.

Рішенням сесії Бердянської міської ради від 24 жовтня 2002 р. № 36 було організовано передачу майна, техніки, інвентарю та службових приміщень ритуальної служби, а також кладовищ № 1 та № 2 з балансу комунального підприємства «Прибій» на баланс комунального підприємства «Ритуал» в порядку встановленому чинним законодавством.

Площа земельної ділянки кладовища № 1 складає 19,9 Га, площа земельної ділянки кладовища № 2 складає 80 Га.

Діяльність підприємства складається із шести основних напрямків:

- копання могил;
- поточне утримання міських кладовищ;
- поховання самотніх та невідомих громадян;
- надання суміжних послуг з благоустрою місць поховань;
- транспортні послуги з грейдирування вулиць;
- надання транспортних послуг екскаватором навантажувачем.

КП «Ритуал» БМР є ритуальною службою міста, яка була створена з метою організації здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування, визначених статтею 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу».

III. Характеристика послуг, що надає підприємство

1. Копання могил

Основним джерелом формування доходів підприємства є надання ритуальних послуг з копання могил. Якщо аналізувати останні три роки діяльності підприємства, то послуга з копання могил відносно отриманих госпрозрахункових доходів складає в середньому 26 %. Максимальна кількість надання вищезазначених послуг відбулася у 2019 році в кількості 1648 могил за рік, відносно 11 місяців 2020 року зростання на 6%. За останні два роки ми бачимо тенденцію коливання кількості поховань. Дохід від надання послуг з копання могил у 2019 році склав – **1214,9 тис. грн**, 11 місяців 2020 році – **1367,0 тис. грн**. Зростання доходу зумовлено підвищенням тарифу. Діючий на теперішній час тариф на копання могил був затверджений 13 серпня 2019 року, відбулося зростання ціни відносно 2018 року на копання могил механізованим способом на 20 % та копання могил ручним способом на 31%, наведений тариф діє і в 2020 році.

Аналізуємо номенклатуру послуги по копанню могил по факту за два роки. **В 2019 р.** було надано послуг з копання могил в кількості **1648 могил**, що складає 26 % від загального доходу, з них кількість могил, викопаних механізованим способом склала **951 могил** або 59%, ручним способом склала **603 могили** або 37 %, поховання самотніх та невідомих громадян склало **49 могил** або 3%. Слід зазначити, що **9 могил** або 1 % від загальної кількості були викопані рідними померлих самостійно і без оплати.

За 11 місяців 2020 р. було надано ритуальних послуг з копання могил в кількості **1561 могила**, що складає 27 % від загального доходу, з них кількість могил, викопаних механізованим способом склала **991 могила**, або 63%, ручним способом склала **570 могил** або 37 %, поховання самотніх та невідомих громадян склало **46 могил** або 3 %. Слід зазначити, що **16 могил** або 1 % від загальної кількості були викопані рідними померлих самостійно і без оплати.

2. Послуга з перенесення труни з тілом покійного до міста поховання

Комунальним підприємством "Ритуал" БМР надає послугу з перенесення труни з покійним до міста поховання по території кладовища №2, тому що підприємці, які надають ритуальні послуги у місті, не мають спеціального персоналу для перенесення труни. Даною послугою займаються робітники КП «Ритуал» БМР, витрачаючи додатковий час своєї роботи.

Вартість одноразової послуги з перенесення у 2019 році склала 110,39 грн., у 2020 році – 120,23 грн. Сума доходу, яка була отримана від цієї послуги у 2019 році склала **169,3 тис. грн.**, за 11 місяців 2020 року **173,1 тис. грн.** Доход збільшується за рахунок зміни вартості послуги.

3. Послуга з контролю та логістики

Для дотримання санітарних норм фізичними особами – підприємцями при проведенні обряду з поховання на території міського кладовища № 2 підприємство укладає договори про співпрацю.

На підставі укладених договорів КП "Ритуал" БМР одержує дохід від чотирьох суб'єктів господарювання за дотримання санітарних норм з кожного проведеного поховання. Сума обумовлена договором між суб'єктами господарювання та комунальним підприємством. Це оплата містить в собі:

- проведення інструктажу з техніки безпеки при наданні ритуальних послуг з поховання на території міського кладовища № 2;
- надання спецзасобів (носилки, підставки);
- повне та оперативне надання інформації населенню про суб'єкта господарювання;
- забезпечення контролю за якістю виконання ритуальних послуг і проведенням жалобної процесії з поховання на території міського кладовища № 2. Сума доходу, яка була отримана від цієї послуги у 2019 році склала **462,3 тис. грн.**, за 11 місяців 2020 року **515,2 тис. грн.**

4. Формування пагорба та одноразове прибирання на місті резервування для родинного поховання

До доходів від додаткової діяльності підприємства відноситься формування пагорбу та одноразове прибирання місця резервування для родинного поховання. Щорічно вартість послуги з формування пагорбу змінюється. Вартість одноразової послуги з формування пагорбу у 2019 році склала 215,20 грн., у 2020 році – 242,00 грн. Тому максимальний дохід та максимальний обсяг замовлених послуг за останні два роки підприємство отримало у 2019 році в кількості 1152 наданих послуг на суму **235,1 тис. грн.** з ПДВ, за 11 місяців 2020 рік було надано 1024 послуг на суму **114,0 тис. грн.** з ПДВ.

5. Прибирання місць поховань за заявками громадян

За заявками громадян підприємство надає послугу з прибирання місць поховань, яка поділяється на просте та складне прибирання. Ця послуга користується попитом у населення під час проведення поминальних днів. Вартість одноразової послуги з прибирання місця поховання у 2019 році склала 136,68 грн., у 2020 році – 158,00 грн.

Дохід від реалізації послуги по прибиранню місць поховань був отриманий у 2019 році в сумі **246,1 тис. грн.** з ПДВ, за 2020 рік дохід склав **274,4 тис. грн.** з ПДВ, що більше 2019 року за рахунок зміни вартості.

6. Оформлення свідоцтва про поховання

Згідно ст. 25 ЗУ «Про поховання та похоронну справу» зі змінами та доповненнями, після здійснення поховання померлого виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка взяла на себе зобов'язання поховати померлого, як користувачу місця поховання комунальне підприємство «Ритуал» БМР надає відповідне свідоцтво про поховання, зразок якого затверджений спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері ЖКГ України. Це свідоцтво дає право його пред'явнику на встановлення намогильних споруд у межах могили, вирішення питання про проведення підпоховання, здійснювати інші дії, пов'язанні з використанням місця поховання, якщо це не суперечить законодавству. Сума доходу за оформлення свідоцтва про поховання у 2019 року склав **5,3 тис. грн.** з ПДВ за 11 місяців 2020 рік – **5,2 тис. грн.** з ПДВ.

7. Демонтаж стола та лавки, розташованих на місці, яке було виділено під сімейне поховання.

На місці під сімейне поховання громадяни встановлюють столи та лавки, тому при копанні могил ручним способом їх необхідно демонтувати. Вартість послуги з демонтажу лавки та столу у 2019 році склала 257,60 грн., у 2020 році – 298,10 грн.

Сума доходу за 2019 рік склала **85,9 тис. грн.** з ПДВ, за 11 місяців 2020 року – **69,2 тис. грн.** з ПДВ. Дохід наведеної послуги залежить від попиту на неї.

8. Встановлення столу та лавки на місці резервування під сімейне поховання.

На місці резервування під сімейне поховання найчастіше встановлюють столи та лавки. Вартість послуги з встановлення лавки та столу у 2019 році склала 227,30 грн., у 2020 році – 261,00 грн.

Сума отриманого доходу в 2019 році склала **21,9 тис. грн.** з ПДВ, за 11 місяців 2020 рік – **17,5 тис. грн.** з ПДВ. Дохід наведеної послуги залежить від попиту на неї.

9. Допоміжні роботи по звільненню місця резервування від бетонних балок в металевому каркасі

При встановленні пам'ятників використовують подвійний металевий каркас з бетонними балками, який ускладнює копання могили ручним

способом. Тому на підприємстві була розроблена калькуляція з допоміжних робіт по звільненню місця резервування в металевому каркасі. Вартість послуги з допоміжних робіт у 2019 році склала 358,00 грн., у 2020 році – 420,30 грн. Сума отриманого доходу у 2019 році склала **17,6 тис. грн.** з ПДВ, дохід 11 місяців 2020 року склав **15,8 тис. грн.** з ПДВ. Дохід наведеної послуги залежить від наявності металевого каркасу на місці поховання.

10. Демонтаж плитки

Також КП «Ритуал» БМР надає послугу з демонтажу плитки на місці резервування під сімейне поховання, у разі копання могили. Дохід з наведеної послуги у 2019 році склав – **0,7 тис. грн.** з ПДВ, за 11 місяців 2020 рік – **0,7 тис. грн.** з ПДВ. Дохід наведеної послуги залежить від наявності плитки на місці поховання.

11. Надання ритуального залу для прощання з тілом померлого

11 березня 2019 році була введена додаткова послуга з надання траурного залу, вартість однієї послуги складає **203,45 грн.** з ПДВ. З березня по грудень 2019 року було надано **90 послуг** та отримано доходу **18,3 тис. грн.** з ПДВ, за 11 місяців 2020 року було надано **58 послуг** та отримано доходу **11,6 тис. грн.** Дохід наведеної послуги залежить від попиту на неї.

12. Транспортні послуги автогрейдера та екскаватора навантажувача для населення та юридичних осіб

КП «Ритуал» БМР надає транспортні послуги фізичним та юридичним особам. Вартість мотогодини роботи автогрейдера у 2019 році склала 569,04 грн., у 2020 році – 577,20 грн. В 2019 році було отримано дохід за роботу автогрейдера в сумі **100,6 тис. грн.** з ПДВ, за 11 місяців 2020 року доходи від послуг автогрейдеру склали **142,4 тис. грн.** з ПДВ.

За послуги екскаватору навантажувача в 2019 році було отримано дохід в розмірі **10,5 тис. грн.** з ПДВ, за 11 місяців 2020 рік – **0,7 тис. грн.** з ПДВ.

13. Послуги з утримання міських кладовищ, похованню самотніх та невідомих громадян та грейдирування вулиць за рахунок коштів виділених з місцевого бюджету

Відповідно ст. 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» органи місцевого самоврядування забезпечують поточне утримання території міських кладовищ в відповідному стані за рахунок місцевого бюджету. Виконавцем зазначеної послуги є КП «Ритуал» БМР.

У 2019 році за рахунок коштів, виділених із місцевого бюджету на утримання міських кладовищ підприємством виконано робіт на суму **2420,6 тис. грн.** з ПДВ, за 11 місяців 2020 року – **1931,9 тис. грн.** з ПДВ.

У 2019 році КП «Ритуал» БМР брало участь у конкурсі з поховання самотніх та невідомих громадян та виконало робіт на суму – **135,0 тис. грн.**, за 11 місяців 2020 року за надання цієї послуги було отримано – **159,2 тис.грн.**

На 2021 рік заплановано річна сума фінансування послуги з утримання міських кладовищ в розмірі **2872,9 тис. грн.** з ПДВ, що більше факту 2019 року на 376,9 тис. грн. або на 19 % та плану 2020 року на 276,5 тис. грн. або 12%. Зростання відбулося за рахунок зростання заробітної плати працівників відповідно до змін прожиткового мінімуму та з додержання встановлених норм Територіальної галузевої угоди на 2018 – 2019 роки зі змінами та доповненнями.

КП «Ритуал» БМР у 2021 році планує взяти участь у конкурсі з поховання самотніх та невідомих громадян на очікувану суму **174,7 тис. грн.**

Динаміка зростання доходів наведена в таблиці:

Структура доходів КП "Ритуал" БМР без ПДВ

Найменування робіт (послуг), що надаються підприємством	Факт 2019 рік	Факт 11 місяців 2020 рік	План 2021 рік
	чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.
1	2	3	4
Благоустрій місць поховань	1092,2	1137,0	1388,9
Механічна та ручна копка могил	1222,5	1367,1	1491,4
Послуги екскаватору та автогрейдеру	110,4	119,3	139,3
Утримання міських кладовищ (місцевий бюджет)	2017,2	1609,9	2394,1
Поховання самотніх громадян (конкурс)	135,0	159,2	174,7
Усього	4577,3	4392,5	5588,4

IV. Дослідження та аналіз ринків збуту послуг

1. Аналіз ціноутворення послуг

В структурі доходів КП «Ритуал» БМР за 2019 та 11 місяців 2020 року, дохід від платних послуг складає 53% від загального доходу, із них 27% приходить на ритуальні послуги з копання могил, 24% приходить на послуги з благоустрою місць поховання, 2% приходить на транспортні послуги. Так як основний дохід з господарської діяльності приходить на копання могил, проведемо аналіз ціноутворення цієї послуги з врахуванням різних альтернативних варіантів. Ритуальна послуга з копання могил входить до необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, який затверджений наказом Держжитлокомунгоспу України від 19.11.2003

№193. Тому тариф на послугу з копання могил розраховується згідно з Єдиною методикою визначення вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, затвердженою наказом Держжитлокомунгоспу від 19.11.2003 р. № 194. При формуванні тарифу у серпні місяці 2019 року вартість послуги з копання могили ручним способом склала **1106,87 грн.** Вартість послуги з копання могили механізованим способом склала **742,83 грн.**

Вартість додаткових послуг складається на підставі калькуляції комунального підприємства «Ритуал» Бердянської міської ради. Підприємство надає повний спектр послуг з благоустрою місць поховань. Але ці послуги не завжди мають попит у повному обсязі. 100% виконання додаткових послуг припадає на перенесення труни з тілом померлого до місця поховань. За 11 місяців 2020 рік сума доходу підприємства за даною послугою склала **173,1 тис.грн.** На 97 % виконується послуга з проведення контролю за дотриманням санітарних норм при похованні, яку оплачують фізичні особи підприємці за кожне поховання свого клієнта.

2. Стратегія здійснення реалізації бізнес - плану

Комунальне підприємство «Ритуал» Бердянської міської ради надає послуги населенню міста. Вид діяльності у підприємства специфічний, тому планові показники формуються на підставі показників попередніх років. Обсяг надання послуг може як збільшуватися так і зменшуватися. Тому доходи планувалися з урахуванням аналізу фактичної роботи попередніх двох років.

Заплановані доходи КП "Ритуал" БМР по всім видам діяльності у 2021 році планується отримати в розмірі **5588,4 тис. грн.** без ПДВ. Отримати більше доходу планується за рахунок підвищення вартості послуг.

Послуги КП «Ритуал» БМР надає на території міста Бердянськ, основними замовниками є населення міста, також фізичні особи підприємці та юридичні особи. Щодо виконання послуги з утримання міських кладовищ та поховання самотніх та невідомих громадян замовником послуг є Управління житлово – комунального господарства виконавчого комітету Бердянської міської ради.

V. Характеристика конкурентного середовища та конкурентні переваги.

Необхідно відзначити, що КП "Ритуал" БМР працює в умовах стійкої конкуренції. На теперішній час чотири фізичні особи – підприємця: «Скорбота», "Надія вічного життя", "Вічність", "Реквієм" надають населенню міста Бердянськ повний комплекс ритуальних послуг: пропонується найрізноманітніша ритуальна продукція й перелік послуг з дуже широким діапазоном цін. Тому комунальне підприємство «Ритуал», в першу чергу, є Міською ритуальною службою, яка виконує свої обов'язки, згідно Закону

України «Про поховання та похоронну справу» і не надає послуги з реалізації супутніх до поховання речей. Для організації 1561 поховання за 11 місяців 2020 року у Бердянську працюють п'ять приватних ритуальних бюро. В КП «Ритуал» БМР не має технічного оснащення та матеріальної бази для проведення повного обряду з поховання.

На даний час ведеться активна робота з вивчення ринку для впровадження нових видів послуг, що сприяють поліпшенню й розвитку підприємства, а також розробляється стратегія впровадження КП «Ритуал» БМР на ринок надання повного спектра послуг з поховання.

VI. План маркетингової діяльності

Основні напрямки діяльності підприємства в планах на 2021 рік частково змінилися. КП "Ритуал" БМР продовжує займатися госпрозрахунковою діяльністю й діяльністю по виконанню робіт, послуг, які фінансуються за рахунок коштів місцевого бюджету. Госпрозрахункова діяльність умовно ділиться на основну й додаткову.

До основної діяльності КП «Ритуал» БМР відноситься:

- поточне утримання міських кладовищ (№ 1 та № 2);
- послуги з копання могил механізованим і ручним способом;

До додаткової діяльності відноситься:

- послуги з перенесення труни з покійним до місця поховання;
- послуга з контролю за дотримання санітарних норм при похованні;
- оформлення свідоцтв про поховання;
- демонтаж плитки, стола та лавки розташованих на місті, яке було виділено під сімейне поховання;
- установка стола та лавки на місті, яке було виділено для сімейного поховання;
- проведення підготовчих робіт по звільненню місця поховання від ґрунту і бетонних балок в металевому каркасі;
- формування пагорбу на місті під сімейне поховання;
- одноразове прибирання могил: прості, складні та на місці резервування;
- роботи з бетоноломом;
- надання послуги з наданням ритуального залу для прощання з тілом померлого;
- послуга з пошуку місця поховання, розташованого на міському кладовищі № 2.

До діяльності підприємства по виконанню додаткових послуг, які фінансуються за рахунок місцевого бюджету відносяться:

– поховання безрідних, самотніх та невідомих громадян, за результатами конкурсу;

Ці види діяльності КП «Ритуал» БМР формують і визначають структуру доходів підприємства. У 2021 році планується отримати доходи в розмірі 5588,4 тис. грн. без ПДВ

VII. План виробничої діяльності підприємства

В КП "Ритуал" БМР на 2021 рік заплановано отримати дохід від виконаних послуг в сумі **5588,4 тис. грн.** без ПДВ, доходи поділяються на доходи від інших видів діяльності в сумі 3132,6 тис. грн. без ПДВ і за рахунок коштів місцевого бюджету 2455,8 тис. грн. без ПДВ. Витрати на реалізацію послуг на 2021 рік плануються в розмірі **5516,9 тис. грн.**, фінансовий результат планується отримати в розмірі **71,5 тис. грн.**, рентабельність до оподаткування **1 %**, прибуток планується отримати від додаткових послуг. За отриманий прибуток планується виконати підсипання доріг між секторами на міському кладовище № 2 та оновити схему міського кладовища № 2.

Причина зростання доходу полягає в зростанні вартості платних послуг та зростання вартості транспортних послуг.

Причина зростання витрат полягає в тому, що зросла вартість запасних частин, матеріалів, зростання витрат фонду оплати праці відбулося за рахунок підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати.

Витрати на оплату праці на 2021 рік заплановані в сумі **3349,9 тис. грн.**

Відрахування на соціальні заходи заплановані на 2021 рік в розмірі **737,0 тис. грн.**

Питома вага заробітної плати у загальних витратах складає **74 %**.

Середньомісячна заробітна плата в КП "Ритуал" БМР на 2021 рік запланована в розмірі **11339,3 грн.** Зростання середньої заробітної плати відбулося за рахунок зростання розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб.

Витрати на матеріали в 2021 році заплановані в розмірі **206,7 тис. грн.**

Витрати на утримання автотранспорту заплановані в розмірі **349,3 тис. грн.**, причина зростання витрат пов'язана зі зростанням вартості запасних частин та з щорічних зносом транспортних засобів.

Щодо комунальних платежів, то на 2021 рік заплановані витрати з електропостачання в розмірі **93,0 тис. грн.**, водопостачання та водовідведення – **30,3 тис. грн.**, теплопостачання – **33,5 тис. грн.** Витрати заплановані з урахування зростання вартості цих послуг.

У результаті фінансової діяльності в 2021 році КП «Ритуал» БМР планує отримати чистий прибуток в розмірі **58,6 тис. грн.**

Характеристика обладнання:

На балансі підприємства перебувають такі транспортні засоби:

- ✓ легковий автомобіль ГАЗ 24-02, 1982 р. випуску, *із-за його фізичного зносу на 100%*, ГАЗ 24-02 потребує постійного оновлення. Зараз автомобіль в технічно неробочому стані та готуються документи на його списання, залишкова вартість на 01.12.2020 р. дорівнює 0 грн. У діяльності підприємства автомобіль не використовується.
- ✓ легковий автомобіль ГАЗ 3110, 2002 р. випуску, *в 2017 році на ГАЗ 3110 було встановлено газову установку на суму 6,3 тис. грн.*, залишкова вартість на 01.12.2020 р. склала 18,1 тис. грн. ГАЗ – 3110 використовується як службовий автомобіль;
- ✓ екскаватор БОРЕКС - 2102, рік випуску 2005, що працює на базі трактора ЮМЗ – 6А км 40. Екскаватор працює на міському кладовищі № 2, виконує роботу з прибирання сміття, залишкова вартість станом на 01.12.2020 р. дорівнює 0 грн.
- ✓ екскаватор – навантажувач JCB 4CX SM, рік випуску 2013, був переданий на баланс підприємства для використання у господарської діяльності. Екскаватору необхідно раз на рік проводити технічний огляд, вартість якого складає 68,5 тис. грн. за техогляд. Останній техогляд було проведено у 2017 році. Екскаватор – навантажувач JCB 4CX SM задіяний в копанні могил механічним способом та залучається для виконання робіт з благоустрою міста та чистки доріг від снігових заносів у зимовий період. Залишкова вартість на 01.12.2020 р. склала 331,2 тис. грн.
- ✓ автогрейдер ГС – 18.07, рік випуску 2012, використовується для грейдирування вулиць міста та доріг на кладовище № 2, за рахунок зазначеної техніки підприємство отримує додатковий дохід. Залишкова вартість на 01.12.2020 р. склала 609,6 тис. грн.
- ✓ трактор Т – 25, рік випуску 1989, використовується для збирання та перевезення сміття по території міських кладовищ, залишкова вартість дорівнює 0 грн.

Територія підприємства:

КП "Ритуал" БМР розташовано за фактичною адресою: вул. захисників України 36/27, юридична адреса підприємства: вул. Дюміна 41. Будівля, де розташоване підприємство є частиною житлового будинку. Умови для праці відповідають санітарним нормам і правилам. На території подвір'я по вул. Дюміна (Італійська) 43 у підприємства є гараж, в якому розташовані ГАЗ 24-02, залишкова вартість дорівнює 0 грн. На кладовище № 2 розташована адміністративна будівля, де знаходиться завідуючий кладовища та робітники підприємства. Також на території розташовані допоміжні споруди у вигляді двох гаражів, у яких знаходяться транспортні засоби та обладнання для роботи на кладовищі.

VIII. Організаційний план

Для виконання виробничої програми в 2021 році загальна чисельність працівників КП "Ритуал" БМР складе **29 осіб**, більше рівня 2020 року на 2 особи або 7%. Директору підпорядковуються усі структури підприємства: це адміністрація, технічні службовці та робітники, як основні так і допоміжні.

На кінець 2020 року склад та кількість персоналу, який потрібен для виконання організаційних та виробничих завдань у зимовий період складає 27 осіб. Але з 1 березня 2021 року планується збільшення кількості працівників по утриманню міських кладовищ на 3 особи по причині початку робіт для підготовки кладовищ до Поминальних днів та міських заходів та додатково приймається робітник для підсобних робіт. Для економії фонду оплати праці підприємство залучає на виконання робіт підсобних робітників з центру зайнятості та правопорушників, які приймають участь в прибиранні території кладовища № 1 та № 2. Ця схема праці дозволяє оптимізувати кількість прибиральників територій та зменшувати витрати на оплату праці. У 2020 році із – за карантинних заходів додаткові робітники не залучалися.

В КП «Ритуал» БМР використовує почасову – преміальну система оплати праці. Робітники основного виробництва займаються копанням могил та їх благоустроєм, що є основною госпрозрахунковою діяльністю підприємства, потреба у робітниках складає 9 осіб. Робітники допоміжного виробництва зайняті у поточному утриманні міських кладовищ за рахунок коштів місцевого бюджету. З 01 березня 2021 року кількість таких працівників збільшується на 3 особи та буде складати 13 осіб. Потреба в спеціалістах та службовцях для виконання наведеного об'єму послуг складається в кількості 6 осіб та 1 одиниця машиніста автогрейдера. Штатний розпис КП «Ритуал» БМР на 2021 рік буде розрахований на підставі Закону України «Про державний бюджет України на 2020 рік», мінімальна заробітна плата на 01.01.2021 р. складає 6000 грн., що більше попередньої на 1000 грн. або на 20%, розмір прожиткового мінімуму склав 2270 грн., що більше попереднього періоду на 168 грн. або 8%. Плановий розрахунок потреби персоналу та заробітної плати на 2021 рік додається в додатку 1 до бізнес – плану та розділу VIII.

ІХ. План охорони навколишнього середовища

На міських кладовищах № 1 та № 2 системно проводиться ведеться прибирання територій від сміття. Для утилізації сміття наймається транспорт у сторонніх організацій та вивозиться на міське звалище. Крім того по території кладовища № 2 розташовані контейнери для збирання сміття, які теж вивозяться найманим контейнеровозом на міське звалище. Періодичність вивозу сміття залежить від сезонності. Проектом програми з утримання кладовищ на 2021 рік передбачено вивіз сміття на суму 219,8 тис. грн., також очищення контейнерів від сміття на суму 42,8 тис.грн. Запланованої суми достатньо для систематичного прибирання кладовищ. Підприємство планує в 2021 році організувати роботу по облаштуванню на території міського кладовища № 2 компостної ями для утилізації листви, що допускається законодавчими актами. Тим самим планується зменшити об'єм сміття, що треба вивозити на міське звалище.

Х. Фінансовий план підприємства на 2021 рік

Структура запланованих доходів і витрат по підприємству відображена в додатку 2 «Фінансовий план підприємства». У цьому додатку звертається увага на заплановані показники фінансового плану на 2021 рік та складається прогноз фінансових результатів за кожен квартал окремо.

У додатку 2 до бізнес – плану «Фінансовий план підприємства» визначено суму доходів від реалізації продукції, яку планується отримати у 2021 році від усіх видів діяльності. Усього доходів з ПДВ по підприємству планується отримати в розмірі **6309,6 тис. грн.**

Послуга з копання могил звільнена від оподаткування на підставі ст. 197 Податкового кодексу України

До Державного бюджету в 2021 році планується сплатити податок на додану вартість в розмірі **721,2 тис. грн.**

Чистий дохід без ПДВ запланований на 2021 рік складає **5588,4 тис. грн.**, розшифровка доходу наведена у розділі III.

Витрати по підприємству на 2021 рік заплановані в розмірі **5516,9 тис. грн.**

Основні статті витрат – це оплата праці, відрахування на соціальні заходи, матеріали, амортизація, комунальні платежі, утримання транспорту та інші.

Фонд оплати праці планується в розмірі **3349,9 тис. грн.**, причина зростання наведена у розділі VII.

Витрати на відрахування на соціальні заходи плануються в розмірі **737,0 тис. грн.**

Фонд оплати праці з нарахуваннями максимальна стаття витрат на підприємстві, тому зростання витрат по підприємству в першу чергу залежить від його збільшення. Питома вага оплати праці з відрахуваннями складає **74 %**.

У плані на 2021 р. у зв'язку зі зростанням мінімальної зарплати, відповідно до Закону України «Про Державний бюджет на 2021 рік» мінімальна заробітна плата встановлена в розмірі 6000 грн. та прожитковий мінімум в розмірі 2270 грн.

Для того, щоб виконати вищезазначені стандарти підприємству потрібно виконати планові зобов'язання.

Витрати на придбання матеріалів (у т. р. інвентарю, спецодягу) заплановані в розмірі **206,7 тис. грн.**

Планова амортизація на 2021 рік запланована в розмірі **212,3 тис. грн.**

Витрати на електроенергію у 2021 році заплановані в межах **93,0 тис. грн.**

Витрати на опалення в 2021 році заплановані в межах **33,5 тис. грн.**

Витрати на водопостачання та водовідведення на 2021 рік заплановані в межах **30,3 тис. грн.**

На утримання автотранспорту (у т. р. придбання паливо – мастильних матеріалів, запчастин для поточного ремонту техніки) в 2021 році планується витрати **349,3 тис. грн.**

Інші витрати (у т. р. ремонт оргтехніки, заправка картриджів, канцтовари, страхування автотранспорту, послуги банку, підписка періодичних видань, придбання електронних ключів, послуги зв'язку, авто послуги з вивезення сміття з територій кладовищ та інше) у 2021 році заплановані в розмірі **504,9 тис. грн.**

Чистий фінансовий результат планується отримати в розмірі **58,6 тис. грн.**

Рентабельність після оподаткування складе **1%**

Платежі до бюджетів заплановано перерахувати в сумі **2131,4 тис. грн.**

Первісна вартість основних засобів на 01.01.2021 рік складе **5866,2 тис. грн.**

Залишкова вартість основних засобів на 01.01.2021 рік складе **2308,1 тис. грн.**

Середньоспискова чисельність працюючих заплановано в кількості **29 осіб.**

Відрахування чистого прибутку до обласного бюджету заплановано на 2021 рік в сумі **11,3 тис. грн.**

XI. Аналіз потенційних ризиків

Потенційні ризики при виконанні бізнес-плану:

1. Ризик довгострокової затримки фінансування із місцевого бюджету за надані послуги по утриманню міських кладовищ, похованню невідомих та безрідних громадян;
2. Ризик зменшення фінансування бюджетних програм з незалежних причин;
3. Ризик зменшення обсягу надання послуг підприємством від запланованого та недоотримання доходу з об'єктивних причин;
4. Ризик зміни економічної політики держави (введення ліцензування, зміни в оподаткуванні, епідеміологічна обстановка, тощо)
5. Інфляція та стрімке зростання цін на ПММ, енергоносії, матеріали, запасні частини.

КП «Ритуал» БМР визначило шляхи ефективного страхування загального рівня ризиків за бізнес-планом. По перше, це введення лімітів на паливно-мастильні матеріали, придбання матеріалів, оптимізовані витрати на комунальні послуги та скорочення штатів працівників, в залежності від

ситуації. Максимальна кількість скорочених осіб – 3, але ці крайні заходи будуть використані в останню чергу.

ХІІ. Бюджетна та економічна ефективність бізнес – плану

Значення основних фінансово – господарських показників КП «Ритуал» БМР на 2021 рік наведені в додатку 1 до бізнес – плану.

Основні фінансово – господарські показники КП «Ритуал» БМР на 2021 рік дозволяють проаналізувати очікувані результати діяльності підприємства, отримані від основної госпрозрахункової діяльності, додаткових послуг і за рахунок коштів місцевого бюджету.

Планується отримати доход у сумі 5588,4 тис. грн.

Планування фінансово - господарської діяльності підприємства на 2021 рік припускає беззбиткову роботу з чистим прибутком в сумі 58,6 тис. грн.

Отримання прибутку пов'язано з наданням додаткових, транспортних послуг з благоустрою місця поховання, та отримання прибутку від утримання кладовищ в затверженому відсотку – 3%. В доході, отриманого від надання ритуальних послуг з копання могил рентабельність складає 0 %, тому що тариф на копання могил, який надається населенню, розраховується згідно єдиної методики розрахунку на рівні собівартості. В кошторисі з утримання кладовищ за рахунок місцевого бюджету рентабельність складає 3%. Тому плановий рівень рентабельності по підприємству складе 1%.

ХІІІ. Соціально – економічні наслідки реалізації бізнес – плану

1. Збільшити кількість довгострокових договорів, укладених з населенням з прибирання місць поховань – це збільшить додатковий дохід підприємства.
2. Для збільшення доходної частини у зв'язку із зростаннями мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму планується переглянути тариф з копання могил щодо відповідності затверджених тарифів фактичним видаткам та виконати економічно обґрунтовані розрахунки тарифів на послуги з копання могил та затвердити на виконкомі.
3. Для поліпшення умов праці робітників кладовища № 2 придбати шафи для спеціального одягу.
4. Для збільшення доходу укласти договори консигнації з торгівлі ритуальної атрибутики, що дасть можливість отримати додатковий дохід.
5. Надавати інформацію в місцевих СМІ про надання підприємством послуг з грейдювання вулиць.

6. Відкрити окремий рахунок для накопичування коштів за отриману амортизацію, що дасть можливість знизити витрати на придбання запасних части для поточного ремонту транспортних засобів, які знаходяться на балансі підприємства.
 7. Почати роботу з поточного ремонту пам'ятників, які знаходяться на балансі КП «Ритуал» БМР.
 8. Почати роботу з озеленення міського кладовища № 2.
 9. Виконати роботу з капітального ремонту подіуму на скульптурі Боець, розташованої на міському кладовищі № 1
 10. Виконати роботу з встановлення карти міського кладовища № 1 на стіні при в'їзді.
- Взагалі план на 2021 рік є успішним: планується отримати дохід у сумі 5588,4 тис. грн. без ПДВ, отримати прибуток від діяльності в сумі 58,6 тис.грн., рентабельність по підприємству складе 1%.

Директор комунального підприємства «Ритуал»
Бердянської міської ради

Е. ТИХОМИРОВ